

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«СОЦІОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»
для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форми здобуття освіти (2023-2024 р.н.)
освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація»
спеціальності «073 Менеджмент»
галузі знань 07 Управління та адміністрування
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Овакімян
Ольга Сергіївна

o.ovakimian.stud.nfau@gmail.com

Сурікова
Ірина
Олександрівна

surikova.iryana@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра соціальної фармації

2. Адреса кафедри: вул. Валентинівська, 4, м. Харків, 61168

3. Веб-сайт кафедри: www.socpharm.nuph.edu.ua

4. Інформація про викладачів:

Овакімян Ольга Сергіївна – кандидат соціол. наук, доцент. Досвід науково-педагогічної діяльності – 22 роки. Викладає дисципліни: «Маркетингові дослідження у фармації», «Соціологічні дослідження у фармації», «Соціологія організації та спеціальна економічна теорія», «Фармацевтичний менеджмент та маркетинг». Наукові інтереси: інструменти системи забезпечення якості вищої освіти, інноваційні методи навчання, прикладна соціологія, маркетингові дослідження фармацевтичного ринку.

Сурікова Ірина Олександрівна – кандидат фарм. наук. Досвід науково-педагогічної діяльності – 5 років. Викладає дисципліни: «Вступ до фаху», «Організація та економіка фармації», «Соціальна фармація», «Фармацевтичне право та законодавство». Наукові інтереси: нормативно-правове регулювання фармацевтичної діяльності, людина – суспільство – ліки – фармацевтична допомога – сфери взаємодії.

5. Консультації: відбуваються в онлайн форматі відповідно до розкладу викладачів, що розміщено на сайті кафедри.

6. Анотація освітньої компоненти: Предметом вивчення освітньої компоненти «Соціологія організації та сучасна економічна теорія» є історичні аспекти становлення та розвитку соціології організації та сучасної економічної теорії, формальні та неформальні організації, внутрішні змінні організації, основні та похідні макроекономічні показники діяльності фірми,

сучасні соціально-економічні механізми державного регулювання у фармації, організаційні структури управління, різновиди влади, засоби стимулювання праці і соціальний захист співробітників, різновиди організаційних конфліктів та методи управління ними, загальні підходи до проведення економічного аналізу за ринкових відносин. Освітня компонента входить до циклу обов'язкових дисциплін професійної та практичної підготовки на здобуття другого магістерського рівня галузі знань 07 Управління та адміністрування. Форма семестрового контролю успішності навчання – залік.

7. Мета викладання освітньої компоненти: полягає в наданні системних знань щодо уміння структуризації різноманітних компонент соціального функціонування організацій, систематизації видів організаційних взаємодій, компетентного управління своєю поведінкою у колективі та позитивного впливу на поведінку інших, а також формування у здобувача вищої освіти навичок аналітичної діяльності в галузі прикладних аспектів економічної теорії, вміння самостійно організовувати та проводити прикладні дослідження та узагальнювати одержані результати для професійного використання в практиці управління підприємницькою діяльністю.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 10. Здатність виносити та обґрунтовувати на основі фактичних даних пропозиції й рішення щодо удосконалення діяльності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК): ФК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; ФК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; ФК4. Здатність використовувати оптимізаційні методи при оцінюванні ефективності використання ресурсів організації, плануванні та реалізації проектів, стратегій і планів розвитку; ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; ФК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми; ФК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом. ФК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком. ФК 15. Здатність фахово використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології в процесах обміну інформацією, збору, аналізування, обробки та презентацій візуалізації результатів досліджень у сфері управління якістю продукції (послуг) організації.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

10. Статус освітньої компоненти: обов'язкова

11. Пререквізити освітньої компоненти: освітня компонента «Соціологія організації та сучасна економічна теорія» базується на вивченні загальної економічної теорії, соціології, менеджменту та маркетингу, етики та деонтології, філософії та інтегрується з такими

освітніми компонентами навчального плану НФаУ, як метрологія, методи та засоби управління якістю, основи екологічного управління, стандартизації в сфері якості, управління персоналом; є підґрунтям вивчення аудиту систем управління якістю, управління проектами, основ lean-менеджменту, що передбачає інтеграцію викладання з вище зазначеними дисциплінами на формування умінь застосувати знання в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності

12. Обсяг освітньої компоненти: 3 ECTS – 90 годин. 36 годин аудиторних занять, з них – 19 годин лекцій, практичні заняття - 18 години, самостійна робота - 52 години.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних занять

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Соціологія організації у фокусі історії та сучасних змін

Тема 1. Соціологія організації як наука. Організації і основні підходи до їх вивчення. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності

Тема 2. Внутрішня структура організації та її зовнішнє середовище. Соціальні основи управління в організації

Тема 3. Контроль та влада. Організаційні конфлікти

Тема 4. Корпоративна культура як фактор розвитку організації

Тема 5. Клієнтське середовище організації

Тема 6. Соціологічні інструменти дослідження організаційних процесів

Змістовий модуль 2. Сучасні економічні теорії. Організація як економічний суб'єкт. Основи економічного аналізу

Тема 7. Основи сучасної економічної теорії. Основні моделі державного регулювання економіки та їх еволюція

Тема 8. Основні макроекономічні індикатори. Використання макроекономічних показників для аналізу суб'єктів господарської діяльності.

Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства та його значення у формуванні стратегії управління.

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне/письмове опитування, виконання теоретичних завдань, вирішення практичних (ситуаційних) завдань.

Контроль змістових модулів: тестування.

Форма семестрового контролю: семестровий залік

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) змістового модулю

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг 60 та більше балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Соціологія організації у фокусі історії та сучасних змін - оцінювання відповідей на теоретичні питання, опрацювання завдань для аудиторної роботи, заповнення практикуму, розв'язання практичних (ситуаційних) завдань (мінімальна кількість балів 4, максимальна – 7 балів). - контроль змістового модуля 1 проводиться у формі тестування (мінімальна кількість балів 12, максимальна – 20 балів)	62 (62 %)
Змістовий модуль 2: Сучасні економічні теорії. Організація як економічний суб'єкт. Основи економічного аналізу - оцінювання відповідей на теоретичні питання, опрацювання завдань для аудиторної роботи, заповнення практикуму, розв'язання практичних (ситуаційних) завдань, вирішення розрахункових задач (мінімальна кількість балів 4, максимальна – 6 балів). - контроль змістового модуля 2 проводиться у формі тестування (мінімальна кількість балів 12, максимальна – 20 балів)	38 (38 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

16. Політики освітньої компоненти:

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-1.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf). Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/pol-a2.2-38-050_polozhennja-pro-oskarzhennja-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolju-znan-zdobuvachami-vishhoi-osviti-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» ([ntent/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf](https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osviti-red.02-2022.pdf)). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

<p>Обов'язкова література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін. ; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – 4-те вид., виправл. та доп. – Л.: Априорі, 2020. – Кн. 1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. 648 с. 2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін. ; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – Кн. 2: Мікроекономіка. - 2-ге вид., виправл. та доп. – К.: Знання, 2014.- 390 с. 3. Вступ до макро- та мікроекономіки : навч. посіб. / Г.І. Скорик, М.Б. Швецова, П.І. Стецюк.- 2-ге вид. – Львів: Вид-во «Львівська політехніка», 2019. – 164 с. 4. Білявська Ю. В. Теорія організації : підручник / Ю. В. Білявська, Н. В. Микитенко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424 с. 5. Гуторова О.О Менеджмент організації : навч. посібник / О.О. Гуторова. Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2017. 267 с. 6. Довгань Л.Є., Ведута Л.Л., Шкробот М.В. Сучасні концепції управління організаціями. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 278 с. 7. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. – Харків : Право, 2021. – 224 с. 8. Корпоративна культура : навч. посібник / Г. М. Захарчин, Н. П. Любомудрова, Р. О. Винничук, Н. В. Смолінська. – Львів : Новий світ-2000, 2016. – 342 с
--------------------------------------	---

	<p>9. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти : монографія [Електронний ресурс] / І. П. Отенко, М. І. Чепелюк. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 243 с.</p> <p>10. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.</p> <p>11. Робочий зошит до практичних занять здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Якість, стандартизація та сертифікація» з освітньої компоненти «Соціологія організації та сучасна економічна теорія» / А.В. Волкова, І.В. Кубарева, О.С. Овакімян, І.О. Сурікова. – Х.: НФаУ, 2023.</p> <p>12. Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посібн. / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. – Київ : «Каравела», 2020. – 356 с.</p>
<p>Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>1. Громко Л. Корпоративна культура як ключовий чинник розвитку торговельного підприємства. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2020. №2. С. 114–120. URL: https://echas.vnu.edu.ua/index.php/echas/article/view.</p> <p>2. Зодов А.О., Задов О.А. Мікроекономіка : навч. посіб. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. – 148 с.</p> <p>3. Козирева О. В., Зоїдзе Д. Р. Техніка адміністративної діяльності : навчальний посібник, Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 197 с.</p> <p>4. Козирева О. В., Ковальова В. І., Глебова Н. В. Управління персоналом. Навчальний посібник. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с.</p> <p>5. Козирева О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирева,– Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.</p> <p>6. Копитко, М., Михаліцька, Н., & Верескля, М. (2021). Корпоративна культура як стратегічний напрям управління підприємством в умовах сучасних викликів. Вчені записки Університету «КРОК», (2 (62), 92–99. https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-92-99</p> <p>7. Олійник Т.І., Кривицька Н. В. Сучасна роль корпоративної культури в управлінні людськими ресурсами в організації. Економічна наука. 2018. № 22/2018. С. 66–69.</p> <p>8. Оліховська М., Лелик Л., Оліховський В. Менеджмент організацій: навч. посіб. Львів. ін-т приват. акціонер. т-ва «ВНЗ «Міжрегіон. акад. упр. персоналом», Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Ліга-Прес, 2018. 370 с.</p> <p>9. Отенко І., Чепелюк М. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти: монографія. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 243 с.</p> <p>10. Солоненко Ю., Куца, Я. Оптимізація організаційної структури управління підприємством. Фінансовий простір. 2021. №4. 136-145.</p>

	<p>11. Соціологія: основи загальної, спеціальних і галузевих теорій / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков, Ю. І. Яковенко. – 4-те вид. – Київ: Каравела, 2018. – 544 с.</p> <p>12. Сухарський В.С. Менеджмент: теорія, методологія, практика. Монографія / В.С. Сухарський Тернопіль: Астон, 2017. 416 с.</p> <p>13. Тран Астрід Приклади корпоративної культури. Найкраща практика у 2023 році. URL: https://ahaslides.com/uk/blog/company-culture-examples/</p> <p>14. Cowles E. L. An Introduction to Survey Research / Cowles Ernest L., Nelson Edward. – 2nd Ed. – New Jersey : Business Expert Press, 2019. – 118 p.</p> <p>15. Lavrakas P. et al. (Eds.) Experimental Methods in Survey Research: Techniques that Combine Random Sampling with Random Assignment – New York: Wiley, 2019. — 525 p.</p> <p>16. Волківська А.М., Осовська Г.В. Корпоративна культура в системі управління підприємством. Topical issues of practice and science. 2021. №26. С. 257- 262.</p> <p>17. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с.</p> <p>18. Martin J. Osborne, Ariel Rubinstein. Models in Microeconomic Theory. – Cambridge, UK: Open Book Publishers, 2020. – 364 p.</p>
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>1. Щотижневик «Аптека» https://www.apteka.ua/</p> <p>2. Електронний архів НФаУ http://dspace.nuph.edu.ua/</p> <p>3. Сайт Наукової бібліотеки НФаУ http://lib.nuph.edu.ua</p> <p>4. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>5. Соціологія: Теорія, методи, маркетинг (Україна, Київ). URL: www.kar.net/~i-soc/</p> <p>6. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м. Київ. URL: www.uceps.com.ua/ukr/all/sociology</p> <p>7. SOCIS – центр соціальних та маркетингових досліджень. – URL: https://socis.kiev.ua/ua/</p> <p>8. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. – URL: http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA</p>
<p>Система дистанційного навчання Moodle</p>	<p>https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1535</p>

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: персональні комп'ютери - 12 од. Програмне забезпечення: програма для організації відеоконференцій ZOOM; модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE.